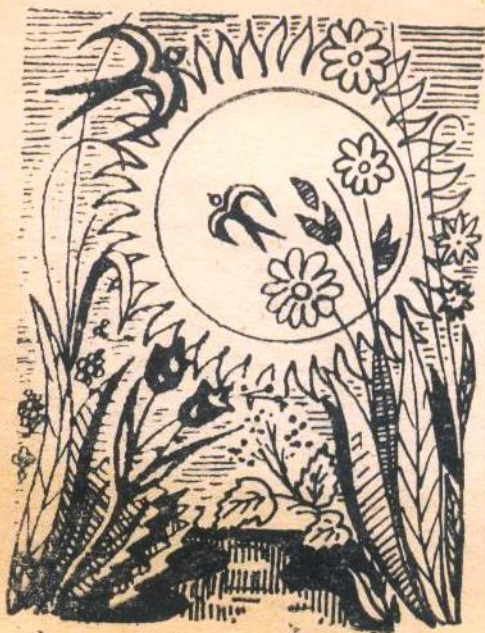

БИЙБАЖАР НУРНАЗАРОВА

ҚАРЛЫҒАШЫМ

АВТОРДЫҢ БИРИНШІ КИТАБЫ

Взнос должен быть
возвращен не позже
указанного здесь срока

Количество предыдущих
выдач _____

11120 300, 2-102-20 430-54 8.

БИЙБАЖАР НУРНАЗАРОВА

ҚАРЛЫҒАШЫМ

Қосықтар және поэма

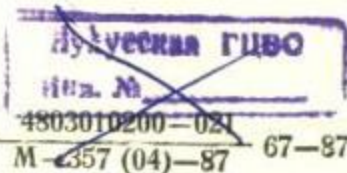
DIZIMGE LINDI-2010

НӨКІС
«КАРАКАЛПАКСТАН»
1987

Жаслық сезімлер менен ушқыр ой, жупар табиат-
ды желіс жас шайыраның қосықтарына тән.

„Автордың бірінші кітабы“ сериясынан шығары-
лып атырған Бийбазар Нурназарованың бұл топламына
оның „Шексіздікке қарай“ деп аталатуғын поэмасы да
енгізілді.

Рецензенттер: Т. Кабулов, К. Алламбергенов.

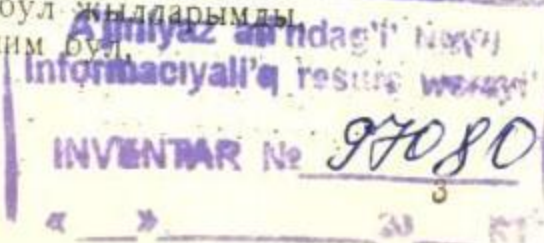
Н

67-87

© „Қарақалпақстан“ баспасы, 1987

АНАМАН—ҰАТАН

Әзиз Ұатан,
Алдыңда қарыздарман,
Алғаным көп,
Берерім аз,
Хәзірше менің,
Кууған сайын қашық кетер,
Алыслап әрман,
Илесе алмай киятырман,
Мәнзиллер жырақ,
Аз іслеймен,
Дем алысым көпке созылар,
Қысыныспам көп болады хәтте жыл сайын,
Семьяма жаңа инсан келип қосылар.
Әзиз Ұатан,
Мен Сеннен, —
Жаслығымнан қарыздарман,
Хәм миннетдарман,
Ержеттіріп адам етсем
Ұл-қыздарымды,
Демек,
Босқа өткермедім бұл жылдарымды
Ұллы хызмет еткенім бұл,
Анаман,
Ұатан!

ҰАҚЫТ БИР ПӘС ИРКИЛ ТУСЫМДА

—Ұақыт, бир пәс иркил, тусымда,
Жете алмаспан енбеклеп саған,
—Жас косылып барар жасына,
Илесерсең хәп замат маған.

—Ұақыт, күтип туршы азырак,
Хош айтпакта балалык күнлер.
—Таркаў керек ойын базары,
Таң атады серпилсе түнлер.

—Ұақыт, бир пәс иркил, тусымда,
Калайын мен гөззал қыз болып,
—Ал сол жигит сен—деп асығар,
Арнайжак ол барлык кызғынын.

—Ұақыт, бир пәс иркил, тусымда,
Үлгермеген ислерим қанша,
—Күтер еле талай асырым,
Токтамаспан жетип алғанша.

—Ұақыт, бир пәс иркил, ҳакым бар,
Бағларынның терейин гүлин.
—Излеримде кызың шапқылап,
Тәй-тәй басып асығар улын.

АНАМА ХАТ

„Дәстүр де көп жасларда хәзир,
Тойдан-тойға хәр күни бәзим,
Кеште-пеште киноға кирип,
Қалмадыма жолда иркилип,
Окыўдан кеш қалдыма гейде,
Хәптесине қайтпайды үйге.
Кумырысқадай дизилген машин,

Тығып алып кетпегей кашып,
Аш емеспе, окыўы қалай?
Хасла жүзи төмен болмағай“.
Деп отырсаң хәзир анажан,
Ал мен кызың жүриппен аман,
Мехрибаным, кешир сен мени,
Ашылыссақ бүгин—деп едим,
Сөзлерден көп бийпул сатылған,
Көзлерден көп оқ боп атылған,
Қорғап жүрген сол бир жигитти,
Көп ұақыттан берли үмитли
Билип қойсаң еди анажан,
Жүрегимди бийлеп алажак,
Қудаларың барады ертең,
Орын берің жүрек төринен,
Наз етсеңиз, мейли наз етиң,
Кеўиллерин мәңги жаз етиң,
„Қалың малды“ ойламаң сизлер,
Өз алдына дүньямыз бизлер,
Қыздың ойын анасы билер,
Қызымның жоқ баҳасы деңлер,
Журт не десе мейли сол десин,
Басқа-басқа, ал мен перзентің.
Анажаным, хасла тартынба,
Күлип-ойнап шықсам алдыңнан,
Дурыс екен айтқаның—дерсен,
Ендигисин өзиң билерсең...
Айтажағым көп еди еле,
Сәлем айтқыл әзийз әкеме,
Нелер қалды, нелер жазылды,
Кеширегөр ерке қызынды.

ГҮРЕС

Еки палўан тутысып,
Жаға жыртасып,

Болып өтип атыр,
 Ал мына халық,
 Тартысып,
 Хәр ким өз танысы тәрәпин алып,
 Жарысып атыр.
 Ал дос та емес,
 Душпан да емес,
 Тамашагөйлер,
 Турар палъанларға сынасып бағып,
 Жығып тын,
 Я жығыл деседи гейде—
 Бизики—дер және қайсысы жеңсе,
 Биреуи сездирмей иштен шалажақ,
 Қыйқыұ көп тәрәпте жеңис болажақ,
 Шәртинә ылайық ярының күши,
 Маған буйырмапты Гүлпаршын болыұ,
 Ұақ, әне жығылды,
 Менлик исеним,
 Татлы әрманларым шил-пәрше болды.
 Әттең,
 Қайырылып жамбас урыұды,
 Сөйтип,
 Қара жерге тартып урыұды,
 Гүрес усылларын билмеген жигит,
 Маған миясарма,
 Оннан не үмит?
 —Жоқ,
 Жоқ олай емес,
 Сен тәрәпликпен,
 Тәсилсиз гүресип,
 Жеңилген жигит.

* * *

Хәремнің ишинде бир түп шийеге,
 Кызығып қарады сыртынан бағып,

Кызарып пискенин сырғып мийўелеп,
 Ойлады ол бәрин алсам—деп қағып.

„Қақпай-ақ қояйын, зая болар ол,
 Биримлеп қол менен алғаным макул“,
 Туфлийин де таслап аяғындағы,
 Ойланып турмастан аз ғана ўақыт.

Қол жетпес бийикке шықты өрмелеп,
 Мийўеге толтырды қойны қонышын,
 Әттең, сол бир шақа сынды да бирден,
 Ойланбай еткен ис алды тынышын.

Шақа сынып кетти, не ислеў керек,
 Ох, әттең ол бурын билгенде еди,
 Басқасына байлап бириктирди тек,
 Бәхәр қайта келип гүллер ме енди.

* * *

Жаным шадлығынды бөлип бер маған,
 Тағы да тасқын йош илхам алайын,
 Жалғыз куўаныўға көнликпес адам,
 Сени деп хәр қашан тасып толайын.

Жаным, қайғынды да бөлип бер маған,
 Қәддинди бүкпесин азап шегийлер,
 Сен жалғыз отырсаң жоқ менде шыдам,
 Гейде мунға батсаң көз жас төгермен.

Питпеген ислер көп, қолын жетпеген,
 Әзийзим оны да бөлип бер маған.
 Менлик ышқың менен жаса,
 Күт мени,
 Қадал кеўилиңди бөлме тек ғана.

БҮГИН БИЙПӘРҰАСАҢ

Нурға малындырып аўыл ақшамын,
Көк теңиз үстінде ай турар қалқып,
Анаў қус жолына тигилип ойшан,
Отлы кушағында отырман қалғып.

Ал сен бийпәрұасаң жаным, неликтен,
Нәзериңнен шетте ай хәм жулдызлар,
Бул аспан астынан кетпейик шетлеп,
Нур сәўлели айды қыйнар жалғызлық.

ЖЕҢГЕЖАН, УНАР БОЛҒАЙ

Толысқан аппақ айдай,
Нәзериң бенде етип,
Жаманға көзиң қыймас,
Жақсысыз жеңгелерим.

Аңсайды бәрхә жаным,
Гештегин, бәзиминди,
Көргенде айтатуғын,
Орынлы хәзилинди.

Көргенде күлип турар,
Қарамық көзлериңиз,
Кеўилим сүйип турар,
Шийриндур сөзлериңиз.

Таза ғой жүреги дым,
Тамаша үгитлери,
Айтады бирим-бирим,
Шырайлы жигитлерди.

Бийкешжан, қымбат баха,
Кийейик көйлек—дейди,

Жүрмесен айтқаныма,
Кетемиз сүйреп—дейди.

Әлпешлеп алаканда,
Унатқан ағаларым,
Жеңгежан, унағай да,
Унағай саған ярым.

* * *

Кеўилсизлик бийлеп алды ерик бағдан
қайтқан күн,
Ерик бағда еркелигим, балалығым қалыпты,
Көк шөпликтен көре алмай излеримди
жойтқан күн,
Алма бағдың хәр бир түби әрман болып
қалыпты.

Бағ сыртында жалғыз үйдин ерке өскен
қызындай,
Самал менен тербеледи енди бир түп қара
тал,
Сағынышлы сыр шертеди самал менен
назлана,
Усы жерде рәхәтке бөленбекте саратан.

Шок бұлбиллер сайрауында шадлық емес
мун бардай,
Бағ ийесин жазғырама кеткен бағын тәрк
етип,
Қарлығашлар палапанын талпындырар
шыңларға,
Усы бағқа бәхәр менен қайтпақлықты шәрт
етип.

Туўған жерин сағынады хәтте барлық
куслар да,
Оларға хәм өскен жери өз уясы кәдирли,
Жыллар өтип, шыңлар таман мәнзиллерден
ассам да,
Туўған елге, жасыл бағқа қайта алмайман
әдиўли.

Сезимталлы нәзик кеўлим бул әлемди
тарсынар,
Көк шөпликтен көре алмай излеримди
жойтқан күн,
Балалығым, жаслық шағым, жасыл бағым
жатсынар,
Кеўилсизлик бийлеп алды ерик бағдан
қайтқан күн.

ШЕКСИЗЛИККЕ КАРАЙ

Поэма

Жоллар алыс еле, узак мәнзиллер,
Жеткермей киятыр хеш кимге, хеш ўак,
Мәрт жолаўшы дәркар жолға төзимли,
Исенимли қәдем атқандай нықлап.

Мәрт жолаўшы дәркар жолларға мудам,
Айтқанынан қайтпай тиресетуғын,
Жолдан таба алмас бахытын адам—
Жол азабын шегип гүреспей турып.

Жоллар алып барар сени дүньяның,
Жер шарының соңғы шетине шекем,
Космос жолы сөйлер планеталар,
Ашылыўлар менен толы екенин.

Жолға шықсаң егер ҳадал нийетлер,
Саған мәңгиликке жолдас, яр болсын,
Сонда босқа кетпес барлық мийнетлер,
Атқан қәдеминде табыслар болсын.

Заман илгерилеп көп алға кетти,
Илим кирип барар шексиз әлемге,
Адам ҳәр бир күннен жаңалық күтер,
Ашылыўлар күтер ҳәр бир қәдеме.

Жоллар алыс, еле мәнзиллер узак,
Жеткермей киятыр бийик әрманлар,
Толы машакатка, толы азапка,
Мудам мәрт жолаушы дәркар жолларға.

* * *

Асыққан еди олар усы бир күнге,
Қашан тамамланар узак, бес жыл—деп,
Ұақыт турмас екен адам еркинде,
Өтип кеткен янлы көрген түсиндей.

—Тынға... Бозатауға жиберип атыр,
—Деди кураторға ол әдеп сақлап,
Қаншама кууаныш күтер ол жақта,
Бәлким тында әрман көгерип атыр.

—Тынға!...сәтли сапар тилеймен кызым,
Әрман ойларыңды турман түсинип,
Алға қойған мақсет, нийетің дүзиу,
Бирақ алыс жолда қалма қысынып.

Еслеп мыйық тартар акыл сөзлерин,
Устазы пәрмана қайда болса да,
Нөкисте қалыуды макул көрмеді,
Саулатлы қаланы қыймай турса да.

Жаксы қәсийетлер бойына питкен,
Шығыс кызларының нәзиклиги бар,
Енди батыл кәдем атлас неликтен,
Тартыпшаклык етиу әззилик болар.

Машина айнасынан қарайды сыртқа,
Көсип жатырған кенислик таман,
Дала—жазылмаған бир сырлы дәптер,
Жаслык жылнамасы жазылсын оған.

—Койың қарындасым, көзиниз талды,
Нелер көрмекшисиз бул әтираптан,
Мине, хә демей-ақ келип те қалдык,
Қум толып кетти-ғой бизиң кулакка.

Бирден жалт карады ойдан қутылып,
Күлген көзин көрди шофер жигиттиң,
Сөйлесип кетиуге жетпей батылы,
Кыздың нәзеринде турар үмитли.

—Питкерип атырман оқыуды быйыл,
Жоллама алғанман тынға—далаға...
—Оқыуды питкеріу кириуден қыйын,
Жумыс табылмапты-ау, әттең қаладан.

—Нөкис—бул шауқымлы, кишкене шәхәр,
Оған мен артықша емеспен бирақ.
Оның өзине тән тәшүишлери бар,
Өсер келешегі көклерге қарап.

—Сендей сулыу қызға миясармекен,
Сахрада сарғайып шөллеп жүргениң,
Бул жерде қалғанша қуяшқа күйип,
Нөкис бағларында гүллеп кулпырын.

—Жок, басқаша мениң жасау мақсетим,
Өзимше жол салсам жаңа өмирге,
Ийеси болмайын таяр астың мен,
Гөззаллык дәретсем сахрада-шөлде.

—Кәсибин шын сүйген адамларды мен,
Пәк жүректен сүйип хұрмет етемен,
Маңлайдан тер төгип хадал нан жеген,
Азамат болыуды әрман етемен.

Ақшаға толы ғой хәр бир адымым,
Сол ушын бул жерге келгенмен сөзсиз,

Тағы—ойын күлкі, мениң шадлығым,
Бир „Жигули“ алсам кетермен изсиз.

—Кеширерсиз, сонда тыңға хаслында,
Дүнья арттырмаққа келгенбединиз?
Егер сол максетте келсе баскалар,
Бийик әрманларға өрлермекенбиз?

—Кабинам босамас сулыұ қызлардан,
Бүгин ушыратсам ертен излеймен.
Машинам тарта алмас ерке назларын,
Ұақтым солай өтсе жолдан безбеймен.

—Ал, жеңгей қайда демекшисең ғой,
Үйде алты баспақ байланып атыр.
„Қай жерлерде қалып түнеп жүрсен“—деп,
Тергей алмай бизди қыйналып отыр.

Кәлесен қарындасым, жүр қыдыртайын,
Гүл терип берейин кум қушағынан,
Қайда барсаң болар машина тайын,
Барым жолларына шашылар мудам.

—Әх, солай дең бірақ кәтелестиниз,
Гөзлемеген жанман жеңил мийнетти,
Токтат машинаны, таслап кетиниз,
Әрманларым бәлент, хадал нийетим.

Еле хеш ким бунда изеп баспаған,
Ақ көкирек далам, ана жер бетин,
Патаслап жүрген сол сендей ипласлар,
Жер тарткызар едим жетсе құдиретим!

—Көп көргенмен сендей өжет қызларды,
Айға шапшыйсаң ғой бірақ хәзирше,

Оларды да сендей шайтан азғырған,
өрмейин хеш кашан жөги көзинди.

Кайсар қыз кайрылмай барар артына,
Тынып уйып турған көлди жағалап,
Шофер жете алмай сөздин паркына,
Қарап қала берди ойсыз тубалап.

Көлге тигилсе ол үнилер бир қыз,
Бир-бирине қарап телмиреп үнсиз,
Қырдағы сулыұ дым, суұдағы минсиз,
„Айна көл“—деп әсте гүбирленди тек.

Жағада жайқалып өскен урықлар,
Қыздың кирпичиндей турар дөкилип,
Көл арыұы—ғазлар жүзгенде ықлап,
Назлы ырғалады жасыл жекенлер.

—Рысгүл!
Селк етти қыз бирден қорқып,
(Жигитке айналған қайсы құрбақа).
Көл шетинде адам жүзлері жарқын,
Ырғып шыққан янлы болды құрғаққа.

—Рысгүл, неликтен танымай тұрсаң,
Арысланман сениң класслаң достың,
Бул жерге адасып келген шығарсаң,
Адассаң қалай да туұры адастың.

—Хәзилин орынлы, турман түсинип,
Жаслықтың самалы ушырды мени,
О, сен нелер салдын мениң есеме,
Бийғам балалығым қайтпас изине.

—Тулпар атым менен тың жерге келип,
Хакыйқат күшимди сынап атырман,

Ыссы сууықларға жигитиң көніп,
Шадлы қауазларға толып атар таң.

Гөззаллыққа толы жазғы сулыұ кеш,
Ентиктирип барар жағымлы самал.
Қытықлап мұрынды жарып хош ийис,
Ериксіз бурылды нәуше бағ таман.

— Арыслан, айтып бер, тың жерге сени,
Нелер баслап келди, әрманың қандай?
Бұл жерге келгенде гөзледің нени,
Менде тәшүишлер көп жүрер тындырмай.

— Дурыс атақ—даңқты гөзлеген менен,
Пайдасы не ізлеп таппаса сени,
Жетерсең бахытқа қалеген жерден,
Адам деген атты ақласаң егер.

— Кимлер тәкирарласа усы сөзлерди,
Сол қадирдан устаз түсер есеме,
Жаксы тилеклерди гизнеген бизге,
Ашыуын сездирмей бизди кеширер.

Қанша айтсам да мен сабақты таслап,
Кетер едің жалғыз өзің ылағып,
Сонда қар омбалап қыйнамай хаслан,
Аркалап әкелди-ау бизиң мұғаллим.

Бәри есінде ме балалық жыллар,
Ои жыл бир партада отырғанымыз,
Және дүрликтирип бәлент әрманлар,
Бизди мәнзиллерге шақырған узак.

— Дурыс, көп күйдирдим сени, хәммени,
Күни бүгінгеше жүрмен қысынып,

Жыллар сағындырып қыйнайды мени,
Енди кешиксем де кейин түсиндим.

Ақыллы едің сен талапшан едің,
Саған бәршелердің алғысы шексіз,
Сонда уақыт пенен санаспай жүрдім,
Бүгін миллионлардың биримен тек те.

— Әне, сонын ушын қууанып жаса,
Миллион болмас еді сен кеміс болсаң,
Ортамыз толысып, толымыз тасар,
Тында қауашадан тегіс нәл алсаң.

— Бұл жерге керексең—деди мен келдим,
Жұмыс, трактор хәм шексіз кеңіслик,
Гейде кең жәхәнге сыймай кетемен,
Тың жер хә дегенде бермес жеңіслик.

— Уллы Октябрьге шекем қанша жыл,
Көрдик гүреслерге толы екенін,
Демек жеңіу ушын алға талпынуу,
Қыйын минутларда болмас шегиниу.

Мына кеңісликте гөззал бир үлке,
Көз алдында сениң турсын нұрланып,
Жақын сырласы бол, даланың—жердің,
Бахытты жырласын гүлдер ырғалып.

Гүреслерге толы жаңа заманда,
Гүресісиз ығбалың күлип жайнамас,
Дүньяда хеш қашан уллы адамлар,
Басқалардан бурын өзин ойламас.

— Маған сендей болып түсиниу қыйын,
Еле көп нәрсеге жетпес ақылым,

Хәр кашан жәрдемге боларсан тайын,
Сырттан оқый ғойсам деймен макулы.

— Рахмет, Арыслан ойымнан шықтың,
Зор ғайрат тилеймен азамат жигит,
Әрман ойларыңды сөзиннен уқтым,
Сенде исеним бар өзіңе деген.

— Жақында салынған жаңа поселка,
Оның атын енді қоямыз бирге,
Келешегі гөззал, ғошшақ жас үлке,
Сулыұлыққа енип кетер хәр ирге.

Мынау мийманхана, энекей мектеп,
Совхоз конторасы үш этажлы жай,
Бала бақша, монша бизиң үй бетте,
Анау мастерской кадрларға бай.

* * *

... Мектеп директоры жыллы жүз бенен,
Күтип алды қызды,
Сорасып атыр,
Хаялы хак кеуил турар сезилип,
Миймандослық оған жарасып-ақ тур.

Бүгін ушыратқандай ески танысын,
Биринши көргендей-ақ қызды унатып,
Әңгиме гүрриңи кетер жарасып,
Ашық минез бенен сөзин тыңлатып.

— Карағым негедур толмайды кеулим,
Артыма елеңлеп тураман хәр уак,
Жеккесиреп қалсам ойларым геуғим,
Мына шоқ жыңғыллар сырыма ортак.

— Ақыры...

— Айтпасан да турман түсинип,
Билемен Москваның тарийхын менде,
Қонсы қоба деген елден шығынып,
Аңсат па бөлинип кетиу деген де.

Онда қатар-курбы ойнап күлискен,
Қыймайды әдиули шаңарағын ол,
Онда келин болып ийилип түскен,
Онда болып өткен даңғаралы той.

— Сөйтип жеңгең бизди қалдырып жалғыз,
Кетпекши болды да бул жерди таслап,
Қыйыншылық бизди қорқытпас хәрғиз,
Енди шегинбеймиз қайтпаймыз хаслан.

Хош хауазлы бұлбил сайрамас бунда,
Жық-жық қарлығашлар оятпас таңда,
Адамзаттың жақын дослары қуслар,
Олар кешиккени батты көп жанға.

... Шықты иркилместен даланы аңсап,
Жаслык әрманлары илгери сүйреп,
Кумда өскен гүлдің хош ийиси таңсық,
Боларма бул гөззал даланы сүймей.

Дала— айтылмаған қосыққа толы,
Дала ырғақлары жүректі тербер,
Әтшөк үйретиуши намасын оның,
Дирижерлық етер дала гүллери.

Саратан ыссысы, боранлы қысқа,
Қарсы киятыр ол көкирек керип,
Қуяш күлип турса гүллейди тас та,
Сүйсең тәбиятты анаңдай көрип.

Рахмет, Рысгүл, тынық ойлы қыз,
Өмірден өз пайын алар уақытында,
Тек алға умтылыу ойлары жалғыз,
Толғанып келешек ісler қаққында.

Онда досқа деген ҳақ кеуиллилик,
Онда устазына шексиз алғыс бар,
Олар айтса мұдам зейини илип,
Мақул десе турды кеули ҳалласлап.

Нелер күтип атыр қызды тың жерде,
Қандай мақсет пенен киятыр бунда,
Бир әжайып әрман бийлеп жүрегін,
Өжет сезим менен талпынар алға.

Ақшам қар жауғанда қаппап жер бетин,
Из салар еди ол биринши болып,
Сезинер еди ол бәхәр келбетин,
Бағдан гүллер терип биринши болып.

Аппақ шағаладай ашылса пахта,
Атызға түсти ол биринши болып,
Дәслепки имтихан тапсырған уақта,
„Бес“ алып шықты ол биринши болып.

Даңқпаразлық емес, түсинсең достым,
Өмир—жарыс,—деген усы ғой бәлким,
Дүнья саған кеңнен есигін ашсын,
Биринши бол, усла бахыттың гилтин.

Жылларды сарп етип жалғыз пыяда,
Шөлден Ибн Сина излеген шөплер,
Тында барлығы бар, бәри зыяда,
Тәбият туқымын аянбай сепкен.

Бунда әдираспан сулыу моншағы,
Көптен излегени усында мине,

Сәни өз алдына шөлде жуусанның,
Ийиси ем болар мың сан дәртиңе.

Шөллерде ийилмей өскен тораңғыл,
Тәғдийрине ортақ бабаларымның,
Бойына жәмлеген өтмиш сырларын,
Бәлким мұңласы бул далаларымның.

Бәлким бир уақытлар ел болған бунда,
Бабам өзге жұрттан қоныс излеген,
Заман гәрдишинде, ашлық жылларда,
Қайсар тораңғыллар шөлден безбеген.

* * *

Аспан күтип турды жақсылық хабар,
Әттең қара бултар көшип киятыр,
Көкте Прометей от алса урлап,
Маманың көпшиги тесилип атыр.

Сел-сел көз жаслары ғарры маманың,
Кум қойнына сицип баратыр изсиз,
Сөйтип жылауға да келмей шамасы,
Сонра... көзлі болып қалары сөзсиз.

Айтты Арысланның анасы сонда,
„Бүгін тауда кийик балалап атыр,
Көз жаслары менен жууақшы маман,
Мүтәж болып қула далада жатыр“.

Ойшан көзін тигип Қусхана жаққа,
Хәлсиз куралайды турды ол аяп,
Бәрқулла пәрмана жанлы мақлұққа,
Мың-мың алғыс саған ана тәбият!

* * *
Әзийз жүрегінде өзгеше толкыу,
Тәшүйішлерге толып атпақта таңлар,
Дәслепки сабаққа асығар хәр күн,
Биринши сентябрь жакынлап қалған.

Әзийз анасынан хат келди кеше,
„Қызым, калаға қайт, қайтқаның макул,
Тың жер басқаларға болсын мүнәсип,
Сен қасымда болсаң бул үлкен бахыт!“

„Кешир меҳрибаным, кешир, сен мени,
Бул айтқан сөзіме калма күйинип,
Аз ба басқаларға жүрген исенип,
Әке-шешесине жасар—сүйенип...“

Кайда алып барса ерип соңынан,
Жеңил исти гөзлеп жүрсем калтырап,
Онда билмегеним жүрер жолымды,
—Жок, мени ҳақыйкат өмир шақырар.

Дүньяға келгенмен гүресиу ушын,
Гүрессиз жасаудың мәниси болмас,
Тынларға арналсын жигерим, күшим,
Болмаса исимнің табысы болмас“.

* * *
Кешир сен, әдиули оқыушым мениң,
Тәғдирий сораарсыз қаҳарманымның,
„Кайда сол қызғалдақ кырда гүллеген,
Максетлери иске астыма онын?“

Тынымсыз сораарсыз меннен тағы да,
Тапты ма,—деп тыннан мәңгилик бахтын,

Нелер иследекши ендиги жағында,
Хадал мийнет етип неше орден тақты?

Инанар едиглер кешир оқыушым,
Бахытын қашшан-ак тапты—десем мен,
Бөлим баслығы етип атызға жумсасам,
Бир неше орденлер тақты—десем мен.

Ол ҳақыйкат инсан үлгили устаз,
Айтқанынан қайтпас талап етсең де,
Тың жер балаларын сүйиуге куштар,
Олардан айрылмас қалай өтсең де.

Ап-аңсат қосылыу тойын өткерип,
Мурат-максетине жетти,—десем мен,
Онда питер еди бир қызық ертеқ,
Ондай ойым болса мени кеширмен.

Мен сүйген қаҳарман ар-намысқы қыз,
Қанша қыйналса да турар сөзинде,
Атқан кәдемлери болмас табыссыз,
Жүзлеп шәкиртлери барар изинде.

* * *
Атланыслар күтер адамды мудар,
Әлемнің бар сырын укқанға дейин,
Талпыныулар шексиз болмайды ада,
Бәлент шыңлар тасып шыққанға дейин.

Мақтансақ арзыйды табыслар менен,
Тыным бермес бирәк тәшүйішлер мың-сан,
Бәлент пәрүаз, жүйрик шабыслар менен,
Шексизликке қарай асығар инсан.

Нәкис-Кәкишйел. 1982-85-жыллар.

МАЗМУНЫ

Анаман—Ұатан	3
Уақыт бир пәс иркил тусымда	4
Анама хат	4
Гүрес	5
„Хәрәмнің ишинде бир түп...“	6
„Жаным шадлығынды“	7
Бүгін бийпәрүасан	8
Женгежан, унар болғай	8
„Кеүйлсизлик бийлеп алды...“	9
Шексизликке карай (Поэма)	11

На каракалпакском языке

Бибажар Нурназарова

МОЯ ЛАСТОЧКА

СТИХИ И ПОЭМА

*Издательство „Каракалпакстан“
Нукус—1987*

Редакторы Ш. Аяпов
Художник А. Аметов
Худ. редакторы К. Рейипназаров
Тех. редакторы З. Аллаярова
Корректоры Т. Махсудова

ИБ 2365

Териуге берилген уакты 12/12. 86 ж. Басыуға рух-
сат етилген уакты 15.01.87-ж РК 30514 Қағаз форматы
70х90^{1/32} №2 Көлеми 0,75 баспа табак. 0,87 шәртли
баспа табак 0,80 есап баспа табак. Заказы 250
Тиражы 3000 Баҳасы 10 тийин.

„Қаракалпакстан“ баспасы. 742000. Нөкис қаласы, К.
Маркс көшеси, 9

ҚҚАССР Баспа, полиграфия хәм китап саудасы
ислери бойынша мәмлекетлик комитетиниң „Правда“
газетасының 50 жыллығы* атындағы Нөкис полиграф-
комбинаты. 742000. Нөкис қаласы К. Маркс көшеси, 9

Л

11219
32